

SK

SK

SK

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 31.3.2010
KOM(2010) 135 v konečnom znení
VOL. I

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Pracovný program Komisie na rok 2010

Je čas konať

OBSAH

1.	Úvod: nová éra	3
2.	Riešenie krízy a udržanie sociálneho trhového hospodárstva v Európe	4
2.1.	Východisko z krízy	4
2.2.	Napredovanie pri realizácii hlavných iniciatív stratégie Európa 2020	5
2.3.	Odstraňovanie problémových miest a nedostatočného prepojenia Európy	6
3.	Agenda pre občanov: človek stredobodom európskych opatrení	7
3.1.	Budovanie Európy pre občanov	7
3.2.	Zaistiť otvorenú a bezpečnú Európu	8
3.3.	Riešenie dlhodobých spoločenských výziev	8
4.	Program vonkajšej politiky: jednotná a vplyvná Európska únia.....	9
4.1.	Silné a jednotné zastupovanie navonok – EÚ ako globálny aktér	9
4.2.	Prehĺbenie programu EÚ v oblasti obchodu	9
4.3.	Realizácie politiky susedstva, rozšírenia a rozvojovej politiky	10
5.	Modernizovanie nástrojov EÚ a jej spôsobov fungovania	10
5.1.	Inteligentná regulácia – zaistiť účinnosť politík	10
5.2.	Komunikovať posolstvo o Európe	11
5.3.	Prispôsobiť finančný rámec EÚ politickým prioritám.....	12
6.	Záver: Postup vpred	13

1. ÚVOD: NOVÁ ÉRA

Rokom 2010 sa pre Európsku úniu začína nová éra.

Zásah krízy bol tvrdý: spoločenstvá, občania a podniky v celej Európe sa dostali pod obrovský tlak. Európska solidarita bola vystavená skúške. Európska únia uznala svoju vzájomnú vnútornú závislosť a spoločným postupom sa postavila kríze: teraz musí preukázať rovnakú rozhodnosť a jednotu do budúcnosti.

„Pokračovať ako doteraz“ nie je možné. Výzvy, ktorým naša Únia čelí, sú väčšie ako pred hospodárskou recesiou. Naš manévrovací priestor sa zúžil a vo zvyšku sveta sa vývoj nezastavil. Musíme si z toho zobrať ponaučenie a štruktúru našich politík transformovať.

Jasným ponaučením z krízy je, že Európa môže byť úspešná iba vtedy, ak koná spoločne, ak koná ako Únia. Európe nezostáva nič iné iba riešiť bezprostredné výzvy, ktoré sú dôsledkom krízy, a čeliť dlhodobým výzvam (ako je globalizácia, ochrana klímy, starnutie) tak, aby sa súčasné straty kompenzovali, obnovila sa konkurencieschopnosť a EÚ sa vrátila na cestu smerujúcu k hospodárskemu rastu.

Nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy, zvolením nového Európskeho parlamentu a vymenovaním nového kolégia komisárov je EÚ vybavená všetkými potrebnými nástrojmi.

Teraz je potrebné prejaviť politickú vôľu – Európska komisia je pripravená túto výzvu prijať. Politické smerovanie, ktoré predseda EK Barroso vytýčil v septembri 2009, vyvolalo debatu o tom, ktorým smerom by sa Európa mala uberať a ktoré konkrétne opatrenia by mala podporovať. Vypočutia v Európskom parlamente a následné odsúhlasenie boli skutočnými okamihmi európskej demokracie, ktoré zvýraznili spoločné hodnoty a zabezpečili širokú podporu budúcich iniciatív EÚ. Úzke vzťahy s Európskou radou a ostatnými inštitúciami EÚ tiež napomohli k dosiahnutiu konsenzu o tom, ako ďalej postupovať.

Komisia v novom zložení bude prijímať opatrenia v rámci štyroch hlavných tematických oblastí:

- riešenie krízy a udržanie sociálneho trhového hospodárstva v Európe,
- budovanie občianskej agendy, vďaka ktorej sa človek stáva stredobodom európskych opatrení,
- budovanie ambicióznejšej a koherentnej zahraničnopolitickej agendy s celosvetovým dosahom,
- modernizovanie nástrojov EÚ a spôsobov ich fungovania.

Tento prvý pracovný program sa zameriava na predkladanie strategických iniciatív v roku 2010. Takisto vyzdvihuje zvažované iniciatívy – i keď nie všetky – plánované na nadchádzajúce roky, pričom takto kombinuje predvídateľnosť pre Európsky parlament a Radu, ako aj pre zainteresované strany, s nevyhnutnou flexibilitou na prispôbenie meniacim sa podmienkam. Tieto iniciatívy boli navrhnuté s cieľom rýchlo reagovať na bezprostredné výzvy a súčasne rýchlo dosiahnuť účinky, ako aj formovať budúcnosť Európy s cieľom dosiahnuť dlhodobý prospech pre jej občanov. Komisia ich predložením vytýči pre EÚ smer, ktorým sa bude v nasledujúcom desaťročí uberať, ako to zdôraznila v rámci

stratégie Európa 2020 a v rámci prebiehajúcich prípravných prác týkajúcich sa budúceho rozpočtu EÚ.

2. RIEŠENIE KRÍZY A UDRŽANIE SOCIÁLNEHO TRHOVÉHO HOSPODÁRSTVA V EURÓPE

Prvým politickým aktom novej Komisie bolo bezodkladne predložiť jej ústrednú iniciatívu pod názvom „Európa 2020 – stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu“¹. Tento návrh predkladá spôsoby, ako sa EÚ môže vymaniť z krízy, prejsť na cestu udržateľnejšieho a dynamickejšieho hospodárskeho rastu a dosiahnuť vysokú úroveň zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti.

Na minulotýždňovom jarnom zasadnutí Európskej rady boli odsúhlasené hlavné prvky stratégie Európa 2020. Odznela tam výzva na uplatňovanie stratégie, ktorá by sa vyznačovala silnou vedúcou úlohou Európy a ktorá by mala všeobecnú podporu. Jadrom tohto prístupu sú jasné ciele na úrovni EÚ a jednotlivých členských štátov, nové ekonomické riadenia a rozvíjanie kľúčových iniciatív s cieľom riadiť spoločnú prácu EÚ a členských štátov v kľúčových oblastiach². Očakáva sa, že júnové zasadnutie Európskej rady potvrdí základné prvky tejto stratégie a Komisia bude potom s členskými štátmi pracovať na dosiahnutí požadovaných výsledkov. V nadchádzajúcich mesiacoch a rokoch sa podniknú konkrétne kroky s cieľom realizovať túto novú stratégiu, pričom sa práca Komisie v roku 2010 zameria na tri hlavné okruhy.

2.1. Východisko z krízy

Pokiaľ ide o riešenie súčasnej hospodárskej a finančnej situácie, Komisia predložila niekoľko strategických opatrení, ako napríklad:

- posilniť hospodársky dozor a koordináciu a zvýšiť úroveň riadenia v rámci eurozóny: s ohľadom na júnové zasadnutie Európskej rady Komisia predloží svoje návrhy na zlepšenie koordinácie politík, ktorej cieľom je posilnenie rámca nášho fiškálneho dozoru v súvislosti s Paktom stability a rastu, riešenie makroekonomickej nerovnováhy vrátane divergencií v oblasti konkurencieschopnosti prostredníctvom politiky dôraznejších odporúčaní a zníženie finančnej zraniteľnosti v rámci integrovaného prístupu (strategická iniciatíva č. 1).
- pomôcť prinavrátiť verejné financie na udržateľnejšiu dráhu: v súvislosti s Paktom stability a rastu Komisia nedávno predložila svoje hodnotenie programov stability a konvergenčných programov jednotlivých členských štátov, v ktorých poukázala na spôsoby, ako udržať fiškálnu konsolidáciu. Počas tejto jesene sa uskutoční monitorovanie, ktoré sa vo väčšej miere zosúladí s opatreniami nadväzujúcimi na stratégiu Európa 2020.
- zaistiť existenciu stabilných a zodpovedných finančných trhov, z ktorých by ťažilo celé hospodárstvo: Komisia spolu s ostatnými inštitúciami EÚ usilovne pracuje na tom, aby do začiatku roka 2011 zabezpečila vytvorenie nového európskeho dozorného systému, ktorý

---

¹ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

² Sedem kľúčových iniciatív navrhnutých v rámci stratégie Európa 2020: „Inovácia v Únii“, „Mládež v pohybe“, „Digitálny program pre Európu“, „Európa efektívne využívajúca zdroje“, „Priemyselná politika vo veku globalizácie“, „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“, „Európska platforma na boj proti chudobe“.

náležite pokryje cezhraničné finančné trhy a rýchlo identifikuje systémové riziká. Pred začiatkom leta by sa s ostatnými zákonodarcami tiež mali dohodnúť návrhy týkajúce sa bankového kapitálu a správcov alternatívnych investičných fondov. Tento súbor návrhov bude treba doplniť o nové návrhy na dokončenie práce v oblastiach, ako sú trhy derivátov (strategická iniciatíva č. 2), krátky predaj a swapy na kreditné zlyhanie (strategická iniciatíva č. 3), systémy ochrany vkladov (strategická iniciatíva č. 4), zneužívanie trhu (strategická iniciatíva č. 5), nástroje efektívneho krízového riadenia (strategická iniciatíva č. 6) a ďalšie kapitálové požiadavky (strategická iniciatíva č. 7). Komisia okrem toho navrhne usmernenia, pokiaľ ide o zriadenie fondov na riešenie problémov bánk ako možných nástrojov krízového riadenia, ktoré budú zahŕňať také možnosti, ako napríklad osobitné odvody finančných inštitúcií (strategická iniciatíva č. 8). Až sa začne hospodárske oživenie konsolidovať, Komisia podnikne nevyhnutné kroky na postupné ukončovanie výnimočných opatrení.

2.2. Napredovanie pri realizácii hlavných iniciatív stratégie Európa 2020

Za úzkej spolupráce s príslušnými zostavami Rady a zainteresovanými stranami sa v nadchádzajúcich mesiacoch podniknú konkrétne kroky na realizáciu kľúčových iniciatív stratégie

Európa

2020.

Komisia predstaví svoje návrhy prostredníctvom týchto oznámení:

- „Digitálny program pre Európu“ (strategická iniciatíva č. 9): táto iniciatíva vytýči priority s cieľom urýchliť zavádzanie vysokorýchlostného internetu a využiť potenciál digitálnych technológií pre domácnosti a podniky.
- „Priemyselná politika vo veku globalizácie“ (strategická iniciatíva č. 10): táto iniciatíva vytýči priority na zlepšenie podnikateľského prostredia, najmä pre malé a stredné podniky, a na podporu rozvoja pevnej a udržateľnej priemyselnej základne, ktorá bude konkurencieschopná vo svetovom rozsahu.
- „Európsky výskumný a inovačný plán“ (strategická iniciatíva č. 11): táto kľúčová iniciatíva „inovácia v Únii“ vytýči priority na zlepšenie rámcových podmienok, pokiaľ ide o európsky výskum a jeho kapacity v oblasti tvorivosti a inovácií vrátane ekologických inovácií. Bude príspevkom do plánovanej diskusie na jesennom zasadnutí Európskej rady.
- „Mládež v pohybe“ (strategická iniciatíva č. 12): táto iniciatíva vytýči priority na zvýšenie výkonnosti vzdelávacích systémov, na zvýšenie atraktívnosti systému vysokého školstva v Európe a otvorenie väčšieho počtu programov mobility pre mladých ľudí. Kríza zasiahla predovšetkým mladšiu generáciu. Oznámenie o „zamestnanosti mládeže“ (strategická iniciatíva č. 13) bude obsahovať opatrenia na zvýšenie počtu pracovných príležitostí pre mladých ľudí, podporu učňovskej a odbornej prípravy a zlepšenie prechodu zo vzdelávania do praxe.
- „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“ (strategická iniciatíva č. 14): táto iniciatíva vytýči priority na modernizovanie trhov práce s cieľom zvýšiť mobilitu pracovnej sily a podporiť celoživotné rozvíjanie zručností a schopností s cieľom zvýšiť mieru zamestnanosti a lepšie zosúladiť ponuku pracovného trhu s dopytom.
- „Európska platforma na boj proti chudobe“ (strategická iniciatíva č. 15): táto iniciatíva vytýči, ako zabezpečiť, aby z hospodárskeho rastu a zvyšovania zamestnanosti ťažil čo najväčší okruh ľudí a aby ľudia čeliaci chudobe mali možnosť aktívne sa zapájať do

spoločnosti. Táto iniciatíva bude vychádzať zo skúseností získaných počas roka 2010, ktorý je Európskym rokom boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

- Bude sa tiež pokračovať v realizácii kľúčovej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“. Jej cieľom je oddeliť rast od využívania zdrojov, čo Európe prinesie konkurenčnú výhodu. Takýto prístup pomôže EÚ prosperovať vo svete vyznačujúcom sa nízkymi emisiami CO₂ a obmedzenými zdrojmi, pričom sa tým bude riešiť otázka zmeny klímy, znehodnocovanie životného prostredia, straty biodiverzity a zvyšovania udržateľnej mobility. Komisia vypracuje plán, ktorý vymedzí kľúčové opatrenia nevyhnutné na dosiahnutie potenciálu energetických úspor v objeme 20 % v sektore stavebníctva a dopravy a vypracuje stratégiu na zaistenie bezpečných, udržateľných a konkurencieschopných dodávok energie pre domácnosti a podniky. Komisia tiež pripraví revidované znenie smernice o zdaňovaní energií s cieľom zdaniť energetické produkty, na základe ich energetického obsahu a úrovne emisií CO₂. Komisia počas roka 2010:
  - vypracuje svoju víziu prechodu Európy do roku 2050 na ekonomiku vyznačujúcu sa nízkymi emisiami, efektívnym využívaním zdrojov a odolnosťou voči zmene klímy. Bude v nej venovať pozornosť najmä dosiahnutiu nulových emisií CO₂ v sektore energetiky a dopravy, stanoveniu dlhodobého rámca v oblasti politiky a investícií. Súčasťou tejto vízie bude aj analýza praktických politických opatrení nutných na realizáciu zníženia emisií o 30 % do roku 2020 a analýza nevyhnutných scenárov do roku 2030,
  - bude pracovať na tom, aby zabezpečila, že udržateľné, produktívne a konkurencieschopné poľnohospodárstvo môže byť významným prínosom pre stratégiu Európa 2020, pričom zohľadní potenciál rastu a zamestnanosti vidieckych oblastí pri súčasnom zabezpečení spravodlivej hospodárskej súťaže. Poľnohospodárstvo je kľúčovým komponentom hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ako aj na zaistenie potravinovej bezpečnosti. Tieto opatrenia sa budú venovať takým otázkam, ako je výrobná základňa potravín a energie z obnoviteľných zdrojov, dynamika vidieckych oblastí a poslúžia ako východisko na preskúmanie smerov, ktorými by sa spoločná poľnohospodárska politika mohla uberať (strategická iniciatíva č. 33),
  - pripraví v súlade s stratégiou Európa 2020 budúcu reformu politiky súdržnosti, ktorej cieľom je hospodárska, sociálna a územná súdržnosť. Cieľom je spoločne s aktérmi na národnej, regionálnej a miestnej úrovni modernizovať hospodárstvo EÚ. V tejto súvislosti sa v piatej správe o súdržnosti preskúmajú možnosti, ktoré politika súdržnosti po roku 2013 poskytuje (strategická iniciatíva č. 34),
  - Komisia tiež pripravuje pôdu pre zásadnú reformu spoločnej rybárskej politiky s cieľom vytvoriť podmienky pre skutočne životaschopný a udržateľný rybný priemysel v EÚ a pre integrovanú námornú politiku.

2.3. Odstraňovanie problémových miest a nedostatočného prepojenia Európy

Komisia sa zaväzuje odstraňovať nedostatočné prepojenia a problémové miesta Európy, aby sa realizácií kľúčových iniciatív stratégie Európa 2020 dostalo potrebnej podpory a reagovalo sa na výzvu z jarného zasadnutia Európskej rady. V roku 2010 sa to predovšetkým premietne do týchto strategických iniciatív:

- oznámenie o novom usporiadaní jednotného trhu (strategická iniciatíva č. 16): bude vychádzať zo zistení uvedených v správe, o vypracovanie ktorej predseda Barroso požiadal profesora Montiho, a stane sa základom na vypracovanie súboru opatrení na vytvorenie jednotného trhu zajtrajška pri príležitosti dvadsiateho výročia zavedenie jednotného trhu v roku 2012.
- nariadenie o požiadavkách na preklad v súvislosti s budúcim patentom na úrovni EÚ, ktoré bude vypracované s cieľom vyriešiť pálčivé otázky v oblasti prekladov, aby sa patent na úrovni EÚ stal skutočnosťou (strategická iniciatíva č. 17).
- biela kniha o doprave (strategická iniciatíva č. 18): načrtne stratégiu a akčný plán v oblasti dopravnej politiky a dopravnej infraštruktúry na nasledujúce desaťročie. Cieľom tejto iniciatívy je dosiahnuť udržateľnosť dopravy, čo si vyžaduje opatrenia na odstránenie problémových miest v oblasti konkurencieschopnosti, pokročiť smerom k systému dopravy menej závislom na fosílnych palivách a zlepšiť ochranu, bezpečnosť a pracovné podmienky.
- súbor opatrení v oblasti energetickej infraštruktúry (strategická iniciatíva č. 19): vytýči priority v oblasti vzájomného prepojenia energetických sietí a budovanie inteligentných sietí v EÚ.

Komisia bude súčasne pracovať na zlepšení nástrojov, ktoré má k dispozícii, aby bolo možné strategickú víziu Európa 2020 realizovať. Riadne vykonávanie právnych predpisov EÚ je zároveň nevyhnutným predpokladom pre realizáciu politik EÚ a pre dosiahnutie rovnakej úrovne ochrany práv občanov EÚ a podnikov. Lepšie vykonávanie a presadzovanie právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotný trh, ako aj vykonávanie úplné „smernice o službách“, je preto hlavným cieľom.

3. AGENDA PRE OBČANOV: ČLOVEK STREDOBODOM EURÓPSKÝCH OPATRENÍ

Zvýšenie kvality života občanov a presadzovanie ich záujmov sú zmyslom existencie Európskej únie. Potreby, obavy a otázky občanov sú v súčasnom svete rôznorodé a rýchlo sa menia. Viacero ustanovení Lisabonskej zmluvy napomôže tomu, aby sa stredobodom činnosti EÚ stali záujmy občanov a konkrétnejším spôsobom sa „zhmotnila“ koncepcia európskeho občianstva.

Kľúčovým prvkom tejto politickej agendy je Štokholmský program „otvorenej a bezpečnej Európy, ktorá slúži občanom a chráni ich“ prijatý na zasadnutí Európskej rady v decembri 2009. Komisia teraz predloží (strategická iniciatíva č. 20) komplexný akčný plán na jeho realizáciu (2010 – 2014), pričom jeho cieľom bude zabezpečiť, aby sa výhody plynúce z oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti stali pre občanov hmatateľnejšie.

3.1. Budovanie Európy pre občanov

Komisia v novom zložení už v rámci Lisabonskej zmluvy podnikla dôležité iniciatívy, a to prostredníctvom návrhu na ustanovenie „občianskej iniciatívy“, ktorá by ľuďom umožnila vyzvať inštitúcie EÚ, aby začali konať, a vytvorením podmienok na pristúpenie EÚ k Európskemu dohovoru o ľudských právach, čím sa posilní presadzovanie základných práv v Európe. Okrem toho bude v priebehu roka 2010 predložené oznámenie o politike EÚ v oblasti základných práv.

S cieľom zlepšiť procesné práva občanov, Komisia doplní aktuálne návrhy o návrhy nové.

Komisia bude v roku 2010 pokračovať v propagácii existujúcich návrhov medzi zákonodarcami EÚ a agendu týkajúcu sa občanov doplní o tieto iniciatívy:

- návrh týkajúci sa jurisdikcie a presadzovania rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (strategická iniciatíva č. 21): zlepši sa tým vzájomné uznávanie súdnych rozhodnutí medzi členskými štátmi,
- návrh revidovať smernicu o pracovnom čase (strategická iniciatíva č. 22): do návrhu sa zapracujú výsledky prebiehajúcich konzultácií so sociálnymi partnermi s cieľom vyjasniť a zmeniť a doplniť existujúce právne predpisy,
- vybudovanie európskeho justičného priestoru vrátane referenčného rámca zmluvného práva (strategická iniciatíva č. 23) a analýza prekážok slobodného pohybu občanov (strategická iniciatíva č. 24).

Pripravujú sa návrhy, ktorých cieľom bude objasniť vykonávanie smernice o vysielaní pracovníkov a reagovať na nové výzvy, ako je napríklad ochrana osobných údajov (strategická iniciatíva č. 25). Počnúc rokom 2010 Komisia bude zároveň podrobne analyzovať otázky politiky súdržnosti v oblasti kolektívnych žalôb a uskutoční verejné konzultácie o spoločných právnych zásadách a konkrétnych otázkach, ktoré by mali budúce návrhy právnych predpisov týkajúce sa kolektívnych žalôb zohľadnené. Komisia tiež vypracuje návrhy na zvýšenie stupňa ochrany obetí trestných činov.

3.2. Zaisťiť otvorenú a bezpečnú Európu

Akčný plán na vykonávanie Štokholmského programu sa predovšetkým zameria na riešenie cezhraničnej trestnej činnosti a konsolidáciu spoločnej prístahovaleckej a azylovej politiky. Plán sa bude najmä týkať takých oblastí, ako napríklad:

- boj proti organizovanej trestnej činnosti, terorizmu a ostatným hrozbám prostredníctvom lepšej policajnej a súdnej spolupráce vrátane stratégie vnútornej bezpečnosti EÚ (strategická iniciatíva č. 26),
- zameranie sa na integráciu prístahovalcov pri súčasnom riešení problému nelegálneho prístahovateľstva a zlepšenie riadenia prístahovateľských tokov, a to aj prostredníctvom integrovaného prístupu pri riadení hraníc EÚ.

3.3. Riešenie dlhodobých spoločenských výziev

Európska spoločnosť je vystavená radu dlhodobých trendov, ktoré budú mať priamy vplyv na každodenný život občanov. K týmto trendom patrí šírenie nových technológií, prístahovateľstvo a demografický tlak v dôsledku starnutia obyvateľstva, dôsledky zmeny klímy a ekologické hrozby. Verejná politika musí na tieto vývojové trendy reagovať, či už zmierňovaním ich rizík alebo využívaním príležitostí, ktoré ponúkajú, v rámci budúcich iniciatív. Tieto trendy si vyžadujú podrobnú analýzu a vklad širokého spektra zainteresovaných strán. Komisia zahájí verejné diskusie a bude pracovať na týchto otázkach:

- predloží zelenú knihu o budúcnosti dôchodkov (strategická iniciatíva č. 27): dokument posúdi možnosti, ako zabezpečiť udržateľnosť a primeranosť dôchodkov vzhľadom na starnutie obyvateľstva, vzory mobility v Európe a fungovanie finančných trhov,
- potreba ďalšieho rozvíjania politiky legálneho prisťahovalectva, ktorej cieľom je zmiernovanie demografického tlaku v dôsledku starnutia obyvateľstva, a potreba zvýšiť konkurencieschopnosť Európy v spojení s doplnenými integračnými politikami,
- predloží oznámenie o novej stratégii EÚ v oblasti biodiverzity (strategická iniciatíva č. 28): dokument vytýči konkrétne opatrenia, ktoré by EÚ mala zvážiť, ak má splniť svoje medzinárodné záväzky, a vzhľadom na tlaky vyvíjané na ekosystém,
- pokiaľ ide o schopnosť rýchlej reakcie EÚ, predloží oznámenie o kapacitách EÚ v oblasti reakcie na katastrofy (strategická iniciatíva č. 29) s cieľom zvýšiť reakčnosť EÚ na katastrofy.

Začnú sa verejné diskusie, ktoré sa budú venovať pokroku vo vede a otázkam, ako je napríklad klonovanie zvierat, biotechnológie a nanotechnológie.

4. PROGRAM VONKAJŠEJ POLITIKY: JEDNOTNÁ A VPLYVNÁ EURÓPSKA ÚNIA

EÚ ako jeden z hlavných politických, hospodárskych a obchodných veľmocí si musí plniť svoju úlohu medzinárodnej scény. EÚ potrebuje vysokú dávku ctižiadostivosti, koordinácie a disciplíny, aby mohla vystupovať jednotne a aby ju bolo počuť. Lisabonská zmluva ponúka nové nástroje na lepšie presadzovanie európskych záujmov vo svete a EÚ musí tieto nástroje naplno využiť.

4.1. Silné a jednotné zastupovanie navonok – EÚ ako globálny aktér

V priebehu roka 2010 vstúpi v úplnom rozsahu do platnosti nová úprava v oblasti vonkajšej politiky v zmysle Lisabonskej zmluvy. Nová pozícia vysokého predstaviteľa, nová prehľadnosť zastupovania EÚ navonok a zriadenie európskej služby pre vonkajšiu činnosť dajú vonkajším politikám EÚ novú dynamiku a zameranie. Komisia ako zástupca EÚ navonok – okrem SZBP/EBOP – a zodpovedná za predkladanie návrhov právnych predpisov v širokom spektre politík, zohráva kľúčovú úlohu pri realizácii ambícií EÚ v oblasti vonkajšej politiky.

Jedným z hlavných ponaučení z celosvetovej krízy je, že veľkosť EÚ a eurozóna môžu vo významnej miere ovplyvniť politické reakcie na globálnej úrovni. Lisabonská zmluva ustanovuje jednoliatejšie zastupovanie EÚ navonok s cieľom zaistiť, aby medzinárodná úloha EÚ zodpovedala jej ekonomickej sile. Komisia navrhne, aby došlo ku konsolidácii európskeho zastúpenia v medzinárodných finančných inštitúciách.

4.2. Prehĺbenie programu EÚ v oblasti obchodu

Keďže medzinárodný obchod je jedným z motorov rastu, zamestnanosti a investícií v Európskej únii, je do veľkej miery záujmom európskych občanov. EÚ sa zaviazala budovať otvorené spoločenstvá a otvorené trhy a súčasne je rozhodnutá hájiť európske záujmy. Aj naďalej bude pracovať na odstraňovaní bariér brániacich tokom medzinárodného obchodu a investícií.

Komisia predloží oznámenie, v ktorom vytýči obchodnú stratégiu v rámci vízie Európa 2020 (strategická iniciatíva č. 30). Táto stratégia sa predovšetkým zameria na ukončenie prebiehajúcich viacstranných a dvojstranných obchodných rokovaní, ako aj na lepšie uplatňovanie existujúcich dohôd, na iniciatívy týkajúce sa otvorenia obchodu v sektoroch budúcnosti, ako sú napríklad high-tech produkty a služby, ekologické technológie a služby, a na medzinárodnú štandardizáciu. Prioritu budú mať návrhy týkajúce sa strategických rozhovorov na vysokej úrovni, ktorých cieľom je prerokovať rôzne otázky, od prístupu k trhom, regulačného rámca, globálnej nerovnováhy, opatrení súvisiacich so zmenou klímy a energetiky, životného prostredia a prístupu k nerastným surovinám až po medzinárodnú štandardizáciu. Komisia bude tiež pracovať na posilnení dvojstranných vzťahov s hlavnými obchodnými partnermi, ako sú napríklad USA, Čína, Japonsko a Rusko.

4.3. Realizácie politiky susedstva, rozšírenia a rozvojovej politiky

Zmluva zveruje EÚ osobitnú zodpovednosť propagovať medzi svojimi susedmi myšlienky slobody, stability a prosperity. Komisia sa zaviazala vybudovať medzi EÚ a susediacimi krajinami osobitné vzťahy založené na rešpektovaní hodnôt Únie a zamerané na podporu silnej hospodárskej spolupráce. Útvary Komisie budú v týchto otázkach úzko spolupracovať s európskou službou pre vonkajšiu činnosť.

Komisia sa tiež zaviazala, že bude riadiť proces rozširovania. Pokrok v rokovaní bude závisieť od pokru dosiahnutého kandidátskou krajinou, pričom osobitný dôraz sa bude klásť na dodržiavanie zásad právneho štátu.

Presadzovanie medzinárodnej agendy rozvoja bude patriť k jedným z hlavných priorít Komisie: v rámci príprav na samit o miléniových rozvojových cieľoch v roku 2015 Komisia navrhne akčný plán EÚ (strategická iniciatíva č. 31). Komisia sa bude naďalej držať svojho záväzku z Monterrey, pokiaľ ide o ciele týkajúce oficiálnej rozvojovej pomoci a Parížskej deklarácie a akčného programu z Akry týkajúcich sa účinnosti pomoci. Konkrétne kroky podnikla, aby sa zabezpečila účinnosť pomoci, zodpovednosť a súlad synergií medzi rozvojovou politikou a takými oblasťami politiky, ako je migrácia, bezpečnosť, opatrenia súvisiace so zmenou klímy a energetika, potravinová bezpečnosť, prístup k zdravotnej starostlivosti a vzdelaniu.

5. MODERNIZOVANIE NÁSTROJOV EÚ A JEJ SPÔSOBOV FUNGOVANIA

Účelom tohto pracovného programu je zdôrazniť nové iniciatívy, avšak Komisia sa vo svojej činnosti v roku 2010 zameria predovšetkým na efektívne využívanie existujúcich politických nástrojov a prípravu podmienok na ich modernizáciu.

5.1. Inteligentná regulácia – zaistiť účinnosť politik

EÚ inštitúcie a členské štáty nesú spoločne zodpovednosť za zaistenie vysokokvalitného regulačného rámca pre občanov a podniky. Iniciatívy, ktoré sa podniknú na európskej úrovni, musia preukázať jasnú pridanú hodnotu na úrovni EÚ a musia byť primerané, pokiaľ ide o ich rozsah a povahu. Komisia uviedla do praxe rad inteligentných regulačných nástrojov, aby tento cieľ splnila. Teraz nastal čas na zlepšenie krokov vedúcich k uplatňovaniu týchto nástrojov v praxi prostredníctvom ich zapojenia do regulačného rámca s cieľom dosiahnuť efektívne politické výsledky. Vnútoraná koordinácia sa pri príprave strategických iniciatív podporí prostredníctvom medziútvárových pracovných skupín, ktoré budú sledovať ich

vypracovanie, počnúc hodnotením vplyvu konkrétnej iniciatívy až po začatie jej realizácie a jej dokončenie.

Hodnotenie vplyvu

Pokiaľ ide o transparentnosť a efektívnosť je náš systém hodnotenia vplyvu porovnateľný s medzinárodnými osvedčenými postupmi. Prioritou teraz bude, aby sa zabezpečilo využitie úplného potenciálu tohto systému, v zmysle rozsahu ako aj obsahu. Hodnotenie vplyvu by malo sprevádzať všetky iniciatívy Komisie so značným vplyvom vrátane návrhov delegujúcich a vykonávacích aktov. Osobitná dôležitosť sa v súčasnej hospodárskej situácii prisudzuje zamestnanosti a sociálnym vplyvom, a preto sa bude Komisia vo svojich analýzach vo väčšej miere sústreďovať na takéto vplyvy.

Komisia pripraví cestovné mapy pre všetky iniciatívy, ktorých vplyv bude pravdepodobne výrazný, s cieľom zvýšiť transparentnosť pri hodnotení ich vplyvov. Zainteresované strany vyzýva, aby tieto cestovné mapy využili pri príprave svojich príspevkov v rámci procesu tvorby politiky.

Ex post hodnotenie a kontroly vhodnosti právnych predpisov

Systematické *ex-post* hodnotenie existujúcich právnych predpisov je nevyhnutným predpokladom na zaistenie toho, aby naše politiky vytvárali jednoliaty rámec a efektívne dosahovali svoje ciele. Po čase sa úplné *ex-post* hodnotenie stane jednou z požiadaviek revízie dôležitých právnych predpisov, aby tieto revízie mohli byť zaradené do budúcich pracovných programov Komisie.

S cieľom zabezpečiť, aby súčasné právne predpisy slúžili svojmu účelu, počnúc týmto rokom Komisia začne prostredníctvom kontrol kvality skúmať celý korpus právnych predpisov vo vybraných oblastiach politiky. Účelom tohto preskúmania bude určiť, či právne predpisy nespôsobujú nadmerné zaťaženia, či sa neprekrývajú alebo nevynechávajú niektoré otázky, či obsahujú nezrovnalosti a/alebo či v priebehu ich existenciu nedošlo k zastaraniu ich opatrení. Pilotné preskúmanie začne v roku 2010 v týchto štyroch oblastiach: životné prostredie, doprava, zamestnanosť a sociálna politika a priemyselná politika.

Zjednodušenie, zníženie administratívneho zaťaženia a stiahnutie návrhov

Zjednodušenie právnych predpisov a zníženie administratívneho zaťaženia zostanú prioritami a v úplnom rozsahu sa stanú súčasťou inteligentnej regulácie. Komisia už predložila návrhy, ktoré prekračujú rámec cieľa zníženia administratívneho zaťaženia o 25 % do roku 2012, a zaviazala sa pokračovať vo svojom úsilí v nachádzajúcich rokoch. Osobitne sa zameria na navádzajúci legislatívny proces v Európskom parlamente, Rada a členských štátoch. Podniky totiž pocítia výhody tohto úsilia až vtedy, keď zákonodarcovia tieto návrhy prijmú a dôjde k ich vykonávaniu na vnútroštátnej úrovni. V nadchádzajúcich rokoch Komisia zároveň predloží 46 zjednodušujúcich návrhov (pozri prílohu III). Zámerom Komisie okrem toho je stiahnutie celého radu návrhov, ktorú sú uvedené v prílohe IV.

Realizácia

Jednou z hlavných úloh Komisie je zaistiť, aby sa právne predpisy EÚ dôsledne uplatňovali v celej Únii. Vždy, keď to bude nevyhnutné, Komisia bude pokračovať v intervenciách – vrátane použitia právnych krokov – na zaistenie úplného a správneho vykonávania existujúcich právnych predpisov. Komisia okrem toho znásobí svoju pomoc členským štátom pri včasnom a správnom vykonávaní právnych predpisov.

5.2. Komunikovať posolstvo o Európe

Transparentná a zrozumiteľná komunikácia posolstva o Európe je predpokladom účasti občanov na demokratickom živote Únie a aby si boli Európania plne vedomí príležitostí, ktoré im politiky EÚ ponúkajú. Zodpovednosť za to nesú všetci účastníci na rôznych úrovniach a Komisia k tomu ochotne prispieje svojou mierou. Popri všeobecných informačných a komunikačných činnostiach, Komisia bude klásť osobitný dôraz na tieto tri spoločné komunikačné priority: podpora hospodárskeho oživenia a mobilizácia nových zdrojov rastu, ochrana klímy a energetika, zabezpečenie kladného pôsobenia Lisabonskej zmluvy na život občanov.

5.3. Prispôbiť finančný rámec EÚ politickým prioritám

Rozpočet EÚ sa musí použiť na riešenie hlavných výziev, ktorým Európa čelí, a podporou hlavných politických cieľov Únie musí poskytovať skutočnú pridanú hodnotu. Komisia v rámci svojej širšie koncipovanej politickej vízie tento rok predloží revíziu rozpočtu (strategická iniciatíva č. 32) s cieľom zistiť, ako môže nové usporiadanie v rámci rozpočtu, jeho nové priority a postupy prispieť k čo najefektívnejšiemu nakladaniu s rozpočtovými prostriedkami z pohľadu európskych daňových poplatníkov a vytvárať proces, ktorého výsledkom bude budúci viacročný finančný rámec.

Komisia vo všeobecnom kontexte príprav budúceho viacročného finančného rámca uskutoční počas roka 2010 hĺbkové konzultácie so zainteresovanými stranami o budúcom smerovaní kľúčových výdavkových politík EÚ, ako je napríklad spoločná poľnohospodárska politika, politika súdržnosti a politika v oblasti výskumu. Cieľom bude zhodnotiť doteraz dosiahnuté výsledky a posúdiť výzvy na obdobie po roku 2013, získať názory zainteresovaných strán na budúce politické smerovanie a zhodnotiť úlohu rozpočtu EÚ pri dosahovaní výsledkov v týchto oblastiach politiky v celej EÚ. Bude sa vychádzať z usmernení revízie rozpočtu a výsledky sa využijú pri príprave návrhov Komisie na rok 2011 týkajúcich sa budúceho viacročného finančného rámca.

Popri tom by sa mali pri príprave súboru návrhov budúceho finančného rámca zohľadniť úvahy o existujúcich nástrojoch hospodárskeho rozvoja, ako aj preskúmať nové spôsoby účinného využívania súkromných a verejných investícií v EÚ, napríklad prostredníctvom Európskej investičnej banky.

Komisia súbežne s týmto strategickým prístupom bude pokračovať v zlepšovaní riadneho finančného hospodárenia pri súčasnom zjednodušení vykonávacieho rámca, pričom bude klásť veľký dôraz na výkonnosť, pridanú hodnotu a dosahovanie efektívneho vynakladania prostriedkov v rámci výdavkov EÚ. Naďalej bude venovať pozornosť zvyšovaniu a realizácii zdravých, stabilných, jednoliatych a nákladovo efektívnych riadiacich a kontrolných systémov v rámci Komisie, ako aj členských štátov. Komisia tiež bude rozvíjať svoje úvahy o budúcnosti úradu OLAF.

6. ZÁVER: POSTUP VPRED

Tento prvý pracovný program Komisie vytyčuje jej ambície a záväzky na rok 2010 a nasledujúce roky. Venuje sa neodkladným otázkam a stanovuje smerovanie politiky s cieľom reagovať na nadchádzajúce výzvy, pričom vytvára podmienky pre ďalšia prácu počas zvyšného funkčného obdobia.

V záujme uľahčenia diskusiu, v záujme predvídateľnosti a zaistenia transparentnosti sú k tomuto pracovnému programu pripojené tieto prílohy:

- zoznam strategických iniciatív, ktoré sa Komisia zaväzuje zrealizovať v roku 2010 (príloha I),
- dôležité návrhy, o ktorých sa bude v roku 2010 a v rokoch nasledujúcich uvažovať a ktoré predstavujú predbežné zámery pre zvyšok funkčného obdobia (príloha II),
- zoznam zjednodušujúcich návrhov a návrhov, ktoré sa majú stiahnuť (prílohy III a IV).

Komisia svoj pracovný program každý rok preskúma a stanoví nové ročné strategické iniciatívy a podľa potreby upraví viacročné smerovania vzhľadom na okolnosti vrátane výsledkov prípravných prác a preskúmania vykonávania.

Komisia bude úzko spolupracovať s Európskym parlamentom a Radou, ako aj so zainteresovanými stranami, aby sa zabezpečila široká podpora celkového prístupu a jednotlivých iniciatív. Komisia by rada svoj pracovný program videla v úlohe základného stavebného kameňa spoločného medziinštitucionálneho programovania, ako sa navrhuje v článku 17 ods. 1 Lisabonskej zmluvy. S cieľom vypracovať a realizovať svoj pracovný program na rok 2010 Komisia bude naďalej viesť dialógy s inštitúciami EÚ a zainteresovanými stranami.